

Wageningen UR: lineair verband tussen versgrasopname en arbeidsinkomen

De winst van weidegang

Vraag melkveehouders naar de economie van weidegang en je krijgt een breed scala aan antwoorden. Zowel de 'opstallers' als de 'weiders' zeggen met hun systeem meer te verdienen met minder arbeid.

Wageningen UR Livestock Research analyseerde de feiten.

tekst **Tijmen van Zessen**

Idse Hoving:
'Minder loonwerk
compenseert
extra kosten
ruwvoeraankoop'

Michel de Haan:
'Op groot
bedrijf daalt
inkomen door
weiden'

Ton Derks:
'Tienduizend
euro extra
inkomen door
weidegang'

Ongeveer twee derde van de melkveebedrijven in Nederland laat de koeien weiden. Ze vinden dat over het algemeen goed voor het dierenwelzijn, goed voor de portemonnee, goed voor het imago en het biedt rust en arbeidsbesparing.

Opvallend genoeg zeggen ook de melkveehouders die de koeien op stal houden, rust te creëren, arbeid te besparen en een beter financieel resultaat neer te zetten. Met dezelfde argumenten kiezen ze voor een afwijkend systeem, zo blijkt uit kwalitatief onderzoek van Maarten Vrolijk. De onderzoeker van Wageningen UR Livestock Research was

een van de onderzoekers die sprak op een bijeenkomst van het project 'Economisch weiden'. Dit project onderzoekt of weidegang in de toekomst aantrekkelijk blijft, ook bij schaalvergroting en automatisch melken.

Verdringing weidegras

Het consequent volgen van een beweidingssysteem levert melkveehouders veel geld op, zo bleek uit een analyse van Ton Derks van DLV: 'Een gemiddeld bedrijf realiseert al snel tienduizend euro aan extra inkomen door de beweiding te optimaliseren. Bijvoorbeeld door de opname van vers gras te verhogen. De kost-

prijs van weidegras is met acht cent per kilo droge stof ongeveer een dubbeltje lager dan die van graskuil. Vooral door lagere kosten voor loonwerk en opslag van ruwvoer.' Derks adviseerde om bijvoeren op stal te beperken tot het opvangen van de tekorten aan vers gras. Wie meer bijvoert dan nodig, bevordert het verdringen van weidegras door ingekuuld ruwvoer. Het volledig benutten van de beweidingruimte leidt al snel tot een voordeel van achttien euro.

De meest eenvoudige manier om meer rendement te halen uit weidegang is volgens Derks het minder kort afwei-

den van de grasmat. Dit levert circa drieduizend euro op.

Huiskavel cruciaal

Modelberekeningen zijn mooi, maar in de praktijk pakken de cijfers anders uit. Onderzoeker Michel de Haan presenteerde een data-analyse van diverse boekhoudbureaus. 'Op kleinere bedrijven leidde weidegang tot een extra inkomen van circa 0,85 euro per honderd kilogram melk, op grote bedrijven vanaf negentig koeien of meer daalde het inkomen als gevolg van weidegang met ongeveer 1,40 euro per honderd kilogram melk.'

Helaas was het in de dataset niet mogelijk om de verschillen in versgrasopname te bepalen. De Haan achtte het waarschijnlijk dat de grotere bedrijven een relatief kleinere huiskavel tot hun beschikking hebben. Dat zou een negatief effect hebben op de opname van vers gras. Bedrijven met een kleine huiskavel hebben vaak ook meer kosten voor loonwerk.

Desondanks adviseerde De Haan ook grote bedrijven om de koeien meer te weiden. 'Durf ze buiten te doen en minder bij te voeren. In potentie heeft weidegang zeker economische voordelen.'

Tot die conclusie kwam ook collega-onderzoeker Idse Hoving. Op basis van zijn modelberekening verdient een bedrijf met 140 koeien tussen de 0,20 en 2 euro per honderd kilo melk extra door te weiden. 'De kosten voor ruwvoeraankoop stijgen, maar dat wordt gecompenseerd door lagere kosten voor loonwerk, mestafzet en krachtvoer. Er is duidelijk een lineair verband tussen versgrasopname per koe en de arbeidsopbrengst, zowel per koe als per kilogram melk.'